

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1153

Vragen van het lid **Van Nispen** (SP) aan de Minister van Veiligheid en Justitie over *het ontstaan van een tekort aan rechters* (ingezonden 18 januari 2017).

Antwoord van Minister **Blok** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 8 februari 2017).

Vraag 1

Wat is uw reactie op de uitspraak van de voorzitter van de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak (NVvR) dat er een groot aantal vacatures openstaat bij de gerechten en de vrees bestaat dat de keten daardoor stilvalt?¹

Antwoord 1

Op het moment van schrijven staan er negentien vacatures voor rechters, dan wel raadsheren open.² Op het totaal aantal rechters (ongeveer 2.360) is dit aantal niet zodanig dat dit de vrees rechtvaardigt dat de keten daardoor stilvalt. De vacatures binnen de Rechtspraak hebben te maken met de reguliere vervangingsvraag en de invoering van professionele standaarden. De professionele standaarden worden ingevoerd om de kwaliteit van het rechterlijk werk te borgen en verder te verbeteren. De Rechtspraak heeft hiervoor in het prijsakkoord extra middelen gekregen. Voor het werken conform deze standaarden is capaciteitsuitbreiding nodig. Door een gefaseerde implementatie van de professionele standaarden kan de capaciteitsuitbreiding geleidelijk verlopen. De professionele standaarden vragen uit kwaliteitsoverwegingen meer rechterstijd, maar dragen ook bij aan een efficiëntere procesvoering. Zo kunnen zaken soms sneller worden afgedaan omdat een aanhouding kan worden voorkomen.

Vraag 2

Herkent u zich in de uitspraak dat veel kennis uit de eerste lijn wordt weggetrokken? Kunt u deze uitspraak en uw visie daarop toelichten?

¹ http://www.nvvr.org/nieuws.php?action=view&Nieuws_Id=560

² Daarnaast staan er enkele vacatures open voor raadsheer dan wel rechter in opleiding, zie daarvoor het antwoord op vraag 3.

Antwoord 2

Het klopt dat door de gerechtshoven vooral ervaren en goede rechters worden aangetrokken. Dit is geen nieuwe ontwikkeling en een bij rechters veel voorkomende loopbaanstap. De Rechtspraak kan en wil daarom deze doorstroom niet tegenhouden. Het komt de loopbaanontwikkeling van rechters en de kwaliteit van de gerechtshoven ten goede. Het stelt de eerste lijn in staat nieuw (jong) talent aan te trekken. Daarnaast wordt op deze manier geïnvesteerd in kennisdeling binnen de Rechtspraak, doordat kennis en ervaring uit de eerste lijn wordt ingebracht in hoger beroep en zo ook voor de rechtspraak behouden blijft.

Vraag 3

Hoeveel vacatures zijn er op dit moment in totaal en welke functies betreffen deze?

Antwoord 3

Op het moment van schrijven staan er achttien vacatures open voor rechters en staat er één vacature open voor raadsheer. Daarnaast staat er één vacature open voor raadsheer in opleiding en staan er acht vacatures voor rechter in opleiding open. De volgende selectieronde voor rechters in opleiding vindt plaats tussen 3 en 30 april 2017. Een actueel vacatureoverzicht is op de website van de rechtspraak te raadplegen. Voor de opleiding tot rechter die per 1 januari 2017 is gestart en op 1 april 2017 zal starten, zijn in totaal 38 nieuwe Rio's met ruime werkervaring geworven. Dit aantal is het eerste resultaat van het intensiveren van de instroom, waarvoor de Rechtspraak maatregelen neemt. Voor de Rio-opleiding voor kandidaten met beperkte werkervaring zijn er voor de opleiding die op 1 april 2017 start 13 kandidaten geworven.

Vraag 4

Wat zijn de redenen dat er zoveel vacatures zijn bij de gerechten?

Antwoord 4

De invoering van de professionele standaarden vergt meer capaciteit, bovenop de reguliere vervangingsvraag.

Vraag 5

Kunnen de openstaande functies tijdig worden vervuld? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

Dit jaar en naar verwachting volgend jaar wordt voldaan aan het vervullen van het aantal openstaande functies. Daarmee wordt voldaan aan de capaciteitsvraag. De Rechtspraak investeert de komende periode extra in de werving en opleiding van nieuwe rechters. Daar zijn middelen voor beschikbaar. Daarnaast is gekozen voor een gefaseerde invoering van de professionele standaarden. Deze worden eerst voor de strafrechters ingevoerd, daarna volgen de professionele standaarden van de civiele en bestuursrechters. Met deze maatregelen verwacht de Rechtspraak het merendeel van de vacatures tijdig te kunnen invullen.

Vraag 6

Wat zijn de verwachte gevolgen als de functie voor rechter of rechter in opleiding niet tijdig vervuld kunnen worden? Hoe worden deze gevolgen zoveel mogelijk voorkomen?

Antwoord 6

Het niet tijdig vervullen van vacatures kan het oplopen van de doorlooptijden tot gevolg hebben. Dit is een onwenselijke situatie. De Rechtspraak neemt maatregelen door de werving en opleiding van nieuwe rechters te intensiveren, de invoering van de professionele standaarden te faseren en de voortgang te monitoren, zodat zo nodig tijdig kan worden bijgestuurd.

Vraag 7

Op welke manier kan de kwaliteit van de rechtspraak gewaarborgd blijven als er te weinig rechters zijn?

Antwoord 7

Zoals hiervoor aangegeven wordt de werving en opleiding van nieuwe rechters geïntensiveerd. Het werken met professionele standaarden biedt daarnaast extra instrumenten om de kwaliteit te waarborgen. De Rechtspraak neemt meerdere maatregelen om zo snel mogelijk in de randvoorwaarden voor invoering van de professionele standaarden te voorzien. Bewuste en beheerste fasering van de invoering is daarbij een belangrijke maatregel.